

Tolvmansskolans ekonomiska förening
Svensbyvägen 28
94473 Piteå

2007-01-29
1 (2)
Dnr 54-2006:2407

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Tolvmans friskola i Piteå

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående förskoleklassen och grundskolan Tolvmans friskola i Piteå kommun. Besök gjordes i skolan den 29 november.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående förskoleklass och grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 2 maj, skall Tolvmansskolans ekonomiska förening redovisa till Skolverket, enheten i Umeå, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att Tolvmans friskola har ett medvetet och väl fungerande arbete med att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolans kvalitetsarbete visar på att skolan i huvudsak når goda resultat. Enligt Skolverket lyckas

skolan väl med att få eleverna att se helheten i utbildningen samtidigt som de utvecklar kunskaper i förhållande till kraven i de olika ämnena.

Inspektionen visar att eleverna har en trygg och trivsamt lärandemiljö. Skolans plan mot kränkande särbehandling måste dock ses över och omarbetas så att den motsvarar kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Skolan har ett mycket tydligt hälsofrämjande arbete och arbetar medvetet med att stödja elever i behov av särskilt stöd. Inspektionen visar att rektorn är väl förtrogen med verksamheten men det finns behov av att tydliggöra och förbättra delar av skolans rektorsfunktion.

Följande område inom skolans verksamhet visar sådana brister att det snarast måste åtgärdas.

- Skolans handlingsprogram mot kränkande särbehandling uppfyller inte kraven på en likabehandlingsplan (6 § lag förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Skolverket bedömer att följande område är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolans rektorsfunktion.

På Skolverkets vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Jonas Hedström
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråd Solweig Bäckman deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Piteå kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Tolvmans friskola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Tolvmans friskola den 29 november. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet år 2004.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, lärare, elever respektive föräldrar samt företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Tolvmans friskola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Piteå kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. En av kommunens för- och grundskolechefer har besökt Tolvmans friskola för att gå igenom skolans kvalitetsredovisning. I samtalet behandlades olika verksamhetsfrågor och inga av dessa har föranlett något ifrågasättande från kommunen.

Beskrivning av skolan

Tolvmans friskola	Antal barn/elever
Förskoleklass	13
Grundskola	35

Skolverket godkände Tolvmans friskola i Piteå kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1-3 genom beslut (dnr 43-2003:1136) den 15 januari 2004. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag. Huvudmannen har också godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan.

Skolans inriktning är allmän med företagsverksamhet som profil.

Huvudman för skolan är Tolvmansskolans ekonomiska förening med organisationsnummer 769609-8875. Verksamheten vid Tolvmans friskola startade läsåret 2004 och omfattar förskoleklass och årskurserna 1-3.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 48 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Piteå kommun.

Personalen är organiserad i ett arbetslag som delar upp sig i det praktiska arbetet. Förskoleklassen och årskurs 1 arbetar delvis tillsammans och årskurserna 2 och 3 har mycket gemensam undervisning.

Skolan ligger i en skogsbacke bredvid en fotbollsplan och en lekpark. Skollokalen består av fyra rum i gammal stil med hög takhöjd. Det finns också ett litet rum som bland annat används som grupprum.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Tolvmans friskola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att skolan har ett medvetet och väl fungerande arbete med att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolans kvalitetsarbete visar på att skolan i huvudsak når goda resultat. Enligt inspektörerna lyckas skolan väl med att få eleverna att se helheten i utbildningen samtidigt som de utvecklar kunskaper i förhållande till kraven i de olika ämnena.

Inspektionen visar att eleverna har en trygg och trivsamt lärandemiljö. Skolans plan mot kränkande särbehandling måste dock ses över och omarbetas så att den motsvarar kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Skolan har ett mycket tydligt hälsofrämjande arbete och arbetar medvetet med att stödja elever i behov av särskilt stöd. Inspektionen visar att rektorn är väl förtrogen med verksamheten men det finns behov av att tydliggöra och förbättra delar av skolans rektorsfunktion.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans handlingsprogram mot kränkande särbehandling uppfyller inte kraven på en likabehandlingsplan (6 § lag förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolans rektorsfunktion.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Inspektionen visar att skolan har ett medvetet och väl fungerande arbete med att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. I sitt arbete använder skolan bland annat portfolio, individuella utvecklingsplaner och läsutvecklings-scheman. Skolan har också en särskild dokumentation i ämnena svenska och matematik som tydligt åskådliggör elevernas utveckling i förhållande till målen i skolans kursplaner. Enligt intervjuer behandlas alla ämnen på ett tydligt sätt i utvecklingssamtalen.

Arbetet med att följa kunskapsutvecklingen ingår i skolans kvalitetsarbete. De resultat som framkommer i skolans dokumentation behandlas i skolans kvalitetsredovisning. Enligt inspektörernas bedömning når skolan i huvudsak goda resultat och arbetar med att stödja eleverna så att målen uppnås.

Eleverna lämnar skolan efter årskurs 3. Enligt inspektörerna är det därför viktigt för skolans resultatuppföljning att utveckla ett väl fungerande samarbete med Bergsvikens skola, i vilken de flesta eleverna fortsätter sin skolgång. Det är viktigt att få återkoppling om hur eleverna klarar att uppnå de nationella målen i årskurs 5. Detta för att huvudmannen och skolan skall ges möjlighet att ytterligare utvärdera den pedagogiska verksamheten i förhållande till målen för utbildningen. Skolan strävar också efter ett bra samarbete med Bergsvikens skola och har utarbetat rutiner för återkoppling av exempelvis de nationella proven i årskurs 5.

Inspektionen visar att eleverna har en trygg och trivsamt lärandemiljö. Skolan arbetar tydligt med normer och värden som är ett av fyra områden som skolan följer upp i sitt kvalitetsarbete. Enligt kvalitetsredovisningen nås överlag goda

resultat men att det finns ett behov av att arbeta vidare med elevernas vilja att prova nya saker och att ta ansvar för sina handlingar.

Skolan har en plan mot kränkande behandling. Denna måste dock ses över och omarbetas så att den motsvarar kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Stöd och rekommendationer om hur författningarna skall tillämpas finns i Skolverkets allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling. Inspektörerna vill också uppmärksamma skolan på att den 15 oktober 2006 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Pedagogisk verksamhet

Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) samt de nationella kursplanerna. Det finns en utarbetad arbetsplan för genomförandet av utbildningen. Skolan genomför undervisning både ämnesinriktat och tematiskt. Enligt inspektörerna lyckas skolan väl med att få eleverna att se helheten i utbildningen samtidigt som de utvecklar kunskaper i förhållande till kraven i de olika ämnena. Personalen följer upp att eleverna får tillräckligt med undervisningstid i respektive ämne och hur olika teman förhåller sig till målen i respektive kursplan.

Skolan har angett företagsverksamhet som profil. Inspektion visar att skolans arbete med rörelse, hälsa och uteliv också profilerar verksamheten. Skolan har ett mycket tydligt och medvetet hälsofrämjande arbete. Under varje skoldag finns exempelvis schemalagd tid för rörelse. Skolan arbetar också med företagsverksamhet för att ge eleverna möjlighet att följa en idé från början till slut och för att utveckla deras kreativitet.

Skolan arbetar med att träna eleverna i demokratiska arbetsformer och ge eleverna möjlighet till inflytande över sin utbildning. Målsättningen är att ge eleverna förutsättningar till ökat inflytande med stigande ålder. I det praktiska arbetet får eleverna pröva att planera sitt skolarbete och de ges valmöjligheter inom elevens val och den ordinarie undervisningen.

Inspektionen visar att skolan har god kännedom om varje elevs behov. Personalen arbetar med alla barn och har ett nära samarbete med föräldrarna. Skolan har som tidigare nämnts ett väl fungerande arbete med att följa och åskådliggöra elevernas kunskapsutveckling. När en elev behöver stöd för att nå målen

utarbetas åtgärdsprogram. Skolan arbetar med att i så stor utsträckning som möjligt förändra lärandemiljön så att eleverna kan nå målen. Eleverna delas också ofta in i små grupper. Skolsköterska och talpedagog har schemalagt arbete på skolan. Vid behov köps externa tjänster in, som exempelvis psykolog och specialpedagog.

Skolledning

Skolans rektor är också lärare på skolan. Rektorn har 20 procent av sin tjänst avsatt för rektorsfunktionen samt har administrativt stöd för exempelvis personaladministration. Inspektörerna bedömer att rektorn är väl förtrogen med verksamheten. Det finns dock behov av att tydliggöra och förbättra delar av skolans rektorsfunktion.

Enligt intervjuer är de korta och snabba beslutsvägarna inom skolan en styrka i verksamheten. Skolans rektor är nära verksamheten och till stor del även undervisande lärare. Det leder till en god förståelse och en god kommunikation med lärare och elever. Förutsättningarna för rektorn innebär också vissa begränsningar att utöva rektorsfunktionen. Vid inspektionen är det exempelvis otydligt vilken roll rektorn har i arbetet med skolans arbetsmiljö. Det är viktigt att tydliggöra ansvarförhållandena mellan lärare och rektor så att rektorsfunktionen blir tydlig. Rektorn har en viktig roll i exempelvis arbetet med elever i behov av särskilt stöd och i skolans uppföljning och utvärdering av verksamheten och dess resultat. Rektorn får inte bli beroende av enbart lärarnas bedömning av den pedagogiska verksamheten utan måste ta ett övergripande ansvar för uppföljningen av verksamheten. En tydlig rektorsfunktion är också viktig utifrån elevernas rättsäkerhet. Även en fristående skola vidtar åtgärder och fattar beslut som ställer krav på en identifierbar ansvarig person. Inspektionen visar att det finns en osäkerhet på skolan om vilka beslut rektorn respektive styrelsen kan ta.

Kvalitetsarbete

I skolans arbetsplan inför läsåret 2006/07 anges fyra områden i vilka skolan vill fortsätta utvecklas. Det är värdegrunden, lärande och utveckling, företagsamhet samt rörelse, hälsa och uteliv. Dessa områden behandlas också i skolans kvalitetsredovisning. Där anges mål, hur målen skall nås samt en bedömning/analys och beskrivning av åtgärder. Verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Inspektörernas intryck är att personal och rektorn bedriver ett medvetet kvalitetsarbete. Kvaliteten i verksamheten diskuteras löpande för att utvärderas i slutet av läsåret. Arbetet omfattar såväl kunskapsresultat som resultaten av arbetet med normer och värden. Även i kvalitetsarbetet bör dock rektorn ta ett tydligare ledningsansvar och utvärdera verksamheten också utifrån rektorns övergripande ansvar. Inspektörerna vill också uppmärksamma skolan på att från och med kvalitetsredovisningen av läsåret 2006/07 skall uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan redovisas i kvalitetsredovisningen.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Eleverna i Tolvmans friskola har god tillgång till utbildning. Skolan genomför undervisning i samtliga ämnen förutom i hem- och konsumentkunskap. Undervisning i detta ämne genomförs i senare årskurser.

Undervisning i slöjd genomförs i årskurs 3. Skolan har avtal med kommunen och undervisningen genomförs i Bergsvikens skola. Det är lärare anställda av kommunen som genomför undervisningen och eleverna utgör en egen undervisningsgrupp. Inspektionen visar att skolan samverkar med dessa lärare vid exempelvis elevernas övergång till Bergsvikens skola. Skolan bör också se över hur ämnet slöjd tydligare kan följas upp och utvärderas inom ramen för skolans kvalitetsarbete.

Enligt intervjuer får eleverna undervisningstid som motsvarar skolans timplan. Lärarna följer upp tidsanvändningen och kontrollerar att alla ämnen får tillräckligt med undervisningstid inom exempelvis temaarbeten. Rektorn eller huvudmannen genomför inte någon uppföljning vilket ställer krav på att lärarna har överblick över elevernas totala undervisningstid under de tre årskurserna.

Personal och lokaler

All undervisande personal på skolan har pedagogisk utbildning som i huvudsak också representerar alla ämnen. Skolan bör dock se över organiseringen av undervisningen i ämnena musik, bild, engelska, de naturorienterade ämnena och teknik för att säkerställa att eleverna i huvudsak undervisas av lärare med en utbildning avsedd för den undervisning de bedriver.

Enligt intervjuer har skolan fungerande lokaler som oftast inte begränsar den pedagogiska verksamheten. Avsaknaden av mindre rum kan dock påverka verksamheten när exempelvis skolsköterska och talpedagog besöker skolan. Skolan genomför undervisning årskursvis vilket förutsätter att alla delar av lokalerna är ändamålsenliga. Enligt inspektörerna bör därför de lokalmässiga förutsättningarna ingå i skolans fortsatta uppföljning och utvärdering av den pedagogiska verksamheten.

Skolans stabilitet

Inspektörerna har tagit del av huvudmannens två senaste årsredovisningar, budget för 2006/07 samt elevprognos. Inspektörerna bedömer att huvudmannens ekonomiska situation ger skolan stabilitet. Det är dock viktigt att skolan framöver bevakar utvecklingen av antalet elever för att kunna vidta eventuella åtgärder.

Datum	Ort
2007-01-29	Umeå

Jonas Hedström
Solweig Bäckman